

היום נלמד בעזרת ה':

הוריות דף ז

(בעמוד הקודם)

משנה: הורה כהן משיח: כהן גדול שנמשח בשמן המשחה, שהורה בטעות לעצמו שמותר לעשות עבירה שחייבים עליה בשוגג חטאת (כגון לאכול חלב), ועשה על פי הוראתו. הוא לא מביא קרבן חטאת רגיל כשאר האנשים (המביאים שעירה או כשבה), אלא מביא פר לחטאת (הנקרא 'פר כהן משיח'. דמו של הפר ניתן על מזבח הפנימי, שלא כדם חטאת רגילה הניתן על מזבח החיצון. בנוסף בשר חטאת רגילה נאכל, ואילו בשר הפר נשרף).

שוגג ועשה מזיד, מזיד ועשה שוגג, פטור: אבל אם הוא 'הורה בשוגג' כלומר הורה היתר בטעות כנ"ל, אבל לאחר מכן 'עשה במזיד' כלומר ידע שטעה ובכל אופן עשה מעשה על פי ההוראה, הוא פטור מלהביא פר. וכן להיפך, אם בהתחלה הוא הורה במזיד להתיר את האיסור, ואחר כך שכח שהורה במזיד ועשה על פי ההוראה הראשונה, ונמצא שהמעשה היה בשוגג, הוא פטור מלהביא פר. משום שהוראת כהן משיח לעצמו היא כמו הוראת ב"ד לצבור. כמו שב"ד חייבים פר העלם דבר רק אם הורו בשוגג ועשו הציבור בשוגג, כך גם כהן משיח.

[אמנם יש הבדל ביניהם. כשב"ד הורו במזיד ועשו הקהל בשוגג, על הקהל להביא חטאת רגילה. אבל כשכהן משיח הורה במזיד ועשה בשוגג, הוא פטור לגמרי].

נמרא: שוגג ועשה שוגג מביא פר פשיטא! בכזה מקרה פשיטא שהכהן משיח מביא פר, ומדוע צריכה המשנה לכתוב זאת. (זה פשיטא, משום שמשלשון הפסוק משמע שפר כהן משיח הולך על שגגה. מפרשים).

אביי מתרץ: מדובר שאחר שהוא הורה היתר, הוא שכח מאיזה טעם הוא הורה את ההיתר, וכאשר הוא עשה את המעשה הוא חשב לעצמו אני עושה זאת על פי ההוראה שהוריתי להיתר. ולכן היה מקום לומר מכיון שאם הוא היה יודע מאיזה

טעם הוא הורה את ההיתר, הוא היה עכשיו חוזר בו ולא עושה את המעשה, אם כן כשהוא שכח את הטעם ובכל אופן עשה על פי ההוראה הראשונה, זה נחשב כמזיד. קמ"ל שנחשב כשוגג.

למדנו במשנה - מזיד ועשה שוגג כו': פטור.

מנא הני מלי? דתנו רבנן לאשמת העם הרי משיח כצבור: נאמר בפר כהן משיח "אם הכהן המְשִׁיחַ יִחְטָא לְאַשְׁמַת הָעָם". מכאן שדינו כמו ציבור שחטאו המתחייבים פר העלם דבר.

הברייתא שואלת מדוע יש צורך בפסוק הרי ניתן ללמוד זאת מ'בנין אב' = מדין שמצאנו בדבר אחד הדומה לכאן. הברייתא דנה בדברים, ולבסוף מגיעה למסקנה שצריך את הפסוק.

(שיכול) והלא דין הוא וכו': לכאורה היה אפשר ללמוד זאת מ'בנין אב' ואין צורך בפסוק. כי הצבור שחטא 'מוצא מכלל יחיד' כלומר הקרבן חטאת שלו שונה משל יחיד, שיחיד מביא כשבה או שעירה, וציבור שחטאו מביאים פר (פר העלם דבר). וכן הכהן משיח מוצא מכלל יחיד, כי הוא מביא פר. ואם כן כמו שצבור אין חייבים פר העלם דבר אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה, אף כהן משיח לא יהא חייב אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה.

או כלך לדרך זו וכו': אך היה אפשר ללמוד 'בנין אב' לא מפר העלם דבר של ציבור, אלא מפר נשיא (= מלך), ואז הדין היה משתנה. לנשיא יש קרבן חטאת שונה משל יחיד, כי יחיד מביא כשבה או שעירה ואילו נשיא מביא שעיר. וכן כהן משיח שונה מיחיד, ומביא פר. ואם כן כמו שנשיא מביא שעיר על שגגת מעשה בלא העלם דבר (כלומר בלי הוראת היתר קודמת למעשה), כך גם כהן משיח יביא פר בשגגת מעשה בלא העלם דבר.

ואם כן איך נחליט מאיזה בנין אב ללמוד?

תשובה: נראה למי דומה: נבדוק למי כהן משיח יותר דומה. ציבור שחטאו מביאים פר, אבל אם יש להם ספק אם חטאו (כגון אם הורו ב"ד ואחר כך הסתפקו האם טעו בהוראה) אין הציבור חייב להביא 'אשם תלוי'. וכך גם כהן משיח קרבנו פר, וגם הוא לא מביא אשם תלוי (אם הסתפק האם חטא בשוגג בדבר שחייבים עליו

חטאת, כגון שאכל בטעות חתיכה שיש ספק האם היא חלב או שומן). ולכן דין כהן משיח יהיה כמו פר העלם דבר. דהיינו כמו שפר העלם דבר מגיע רק על הוראה בהעלם דבר ושגגת מעשה, כך גם פר כהן משיח.

או כלך לדרך זו: אך אפשר לומר להיפך, שכהן משיח דומה יותר לנשיא. כי נשיא מביא שעירה אם חטא בשוגג בעבודה זרה, ומביא 'אשם ודאי' על עבירות שקרבן אשם בא עליהם (כגון המועל בהקדש בשוגג). וכן כהן משיח. ואילו ציבור שב"ד הורו להם בטעות לעבוד ע"ז, מביאים שעיר לחטא ופר לעולה. וכן אם הורו ב"ד היתר בדבר שיש עליו אשם תלוי, ב"ד לא מתחייבים להביא אשם תלוי. ולכן כהן משיח ילמד מנשיא. דהיינו כמו שנשיא מביא את הקרבן המיוחד לו על שגגת מעשה בלי הוראה בהעלם דבר, כך גם כהן משיח.

תשובה: תלמוד לומר לאשמת העם וכו'. ולכן באמת צריך את הפסוק "לאשמת העם" ללמד שכהן משיח דינו כציבור שחטאו בהוראת ב"ד. ועליו לביא את קרבנו רק בהעלם דבר עם שגגת מעשה.

שאלת הבריתא: ואימא מה צבור וכו'. אם כן נלמד מפר העלם דבר, שכמו בפר העלם דבר אם הורו ב"ד טעות ועשו הציבור אחריהם הם חייבים פר, גם כהן משיח אם הורה בטעות ועשו אחרים כהוראתו יתחייב הכהן פר. והתשובה – על כך תלמוד לומר "והקריב על חטאתו אשר חטא" על מה שחטא הוא מביא ואין מביא על מה שחטאו אחרים. עד כאן הבריתא.

אמר מר – 'משיח בפר ואין מביא אשם תלוי'. מנא ליה דאין מביא אשם תלוי? מניין לברייתא דבר זה?

תשובה: דכתיב "וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר שגג" מכפל הלשון לומדים שהיתה לו שגגה רק במעשה. ואילו כהן משיח אין שגגתו וחטאתו שוה כי צריכה להיות הוראת היתר קודמת למעשה, כמו שלומדים מהפסוק "לאשמת העם" שהוא כמו ציבור שחטאו שקדמה להם הוראת ב"ד.

קושיא: לאשמת העם ע"כ לא קאמר ליה: הרי עדיין התנא עוד לא יודע זאת, כי כרגע הוא בשלב שניתן ללמוד ב'בנין אב' כהן משיח מציבור, בלא צורך מהפסוק לאשמת העם.

תירוץ: אלא אשם כדי נסכה: אלא באמת התנא כתב זאת בחינם. והדמיון בין כהן משיח לציבור הוא שציבור מתכפר בפר וכהן משיח מתכפר בפר, ולא מאשם תלוי.

משנה: הורה בפני עצמו: אם הכהן גדול הורה לעצמו היתר באיסור כרת אחד, ובאותו הזמן גם ב"ד הורו היתר לציבור באיסור כרת אחר (כגון שהוא הורה לעצמו שמותר לאכול חלב, והם הורו לציבור שמותר לאכול דם). ועבר ועשה על פי הוראתו, וגם הציבור עברו ועשו על פי הוראת ב"ד. הוא צריך להביא פר לכפר על עצמו, ואינו מכתפר בפר העלם דבר של הציבור

הורה עם הציבור: אבל אם הוא הורה לעצמו באותו האיסור שגם ב"ד הורו לציבור, ועבר ועשה את אותה העבירה יחד עם הציבור, מתכפר לו בפר העלם דבר שמביאים הציבור.

שאין ב"ד חייבין וכו': זה הטעם מדוע הוא מתכפר בקרבן של הציבור, בגלל שהוא דומה לציבור. והדמיון בכך שהוא חייב 'פר כהן משיח' רק עם הורה לבטל מקצת מצוה, כמו ב"ד שחייבים 'פר העלם דבר' רק אם הורו לבטל מקצת מהמצוה. וגם בהוראת היתר בע"ז, ב"ד וכהן משיח חייבים קרבן, רק אם הורו לבטל מקצת מהאיסור.

גמרא: מנהני מילי? מניין שכהן משיח שהורה באותו איסור שגם ב"ד הורו בו לציבור, וחטא עם העם, שהוא מתכפר בקרבן של הב"ד?

דתנו רבנן - הורה עם הציבור: אם הורה הכהן גדול להתיר איסור באותו זמן שגם ב"ד הורו לצבור להתיר את אותו איסור, ועשה את העבירה עם הציבור, אולי הוא יביא פר לעצמו? התשובה - 'זדין הוא' - יש ללמוד זאת מ'כנין אבי' מנשיא. כי נשיא 'מוצא מכלל יחיד' כלומר קרבנו שעיר לחטאת, שלא כמו שאר האנשים שקרבנם שעירה או כשבה. וגם משיח 'מוצא מכלל יחיד' כי קרבנו פר לחטאת. ואם כן כמו שנשיא אם חטא בפני עצמו מביא בפני עצמו, ואם חטא עם הציבור מתכפר לו 'עם הציבור' כלומר בפר העלם דבר של הציבור (בגלל שאין אצלו דין של 'הוראה', כי אפילו בחטא במעשה בלבד בלי הוראה הוא מביא את הקרבן המיוחד שלו שעיר

לחטאת). גם כהן משיח יהיה כמותו, שאם חטא בפני עצמו מביא קרבן בפני עצמו חטא, אבל אם חטא עם הצבור מתכפר לו בפר העלם דבר של הציבור.

הברייתא דוחה: לא, אם אמרת וכו': אי אפשר ללמוד מנשיא. כי יש הבדל ביניהם. נשיא מתכפר יחד עם הציבור בקרבנות שמקריבים עבור הציבור ביום הכפורים (שעיר הנעשה בפנים ושעיר המוספים). אבל כהן גדול אין מתכפר לו עם הצבור ביום הכפורים, אלא הוא מתכפר בפר שלו. ואם כן הואיל ואין מתכפר לו עם הצבור ביום הכפורים, הוא יצטרך להביא פר לעצמו גם כאשר הורה הוראה לעצמו ביחד עם ב"ד ועבר עם הצבור.

ת"ל על חטאתו וכו': ועל כך מלמד הפסוק "והקריב על חטאתו אשר חטא" דוקא כשהוא חטא בפני עצמו (כשהורה היתר ועבר על איסור אחר משאר הציבור) הוא מביא קרבן בפני עצמו. אבל אם הוא חטא עם הצבור מתכפר לו עם הקרבן של הצבור. עד כאן הברייתא.

היכי דמי? איך מדובר? אם מדובר שהכהן הגדול הוא 'מופלא' (= החכם שבדור), ואילו בב"ד אין מופלא כמותו. אם כן פשיטא שהוא מתכפר בקרבן בפני עצמו, שהרי ההוראה שלהם אינה כלום (כפי שלמדנו לעיל שאם הורו ב"ד בלי המופלא אין זו הוראה בשוגג, וממילא אין דין של פר העלם דבר). וכל אחד מהציבור שחטא צריך להביא כשבה או שעירה לחטאת (כדין יחיד שחטא).

ואי דאינון מופלאין: ואם מדובר שבב"ד היה מופלא, ואילו הכהן הגדול אינו מופלא. מדוע מתכפר לו בקרבן המיוחד שלו? והרי ההוראה שלו אינה נחשבת כלום, כי הוא לא מספיק חכם והוא לא ידע מה הוא אומר. ואם כן הוא נחשב כיחיד שחטא בשוגג. אך הוא פטור מקרבן (זהו דין מיוחד בכהן גדול, כפי שכתוב לקמן בסוף הפרק).

רב פפא מתרץ: מדובר שגם הוא מופלא וגם הם מופלאים. ולכן מצד אחד אפילו שההוראה שלהם תקפה, אם הוא הורה באיסור אחר, הוא מביא קרבן בפני עצמו. ומאידך אפילו שההוראה שלו תקפה, אם הוא חטא ביחד עם הציבור הוא לא מביא קרבן לעצמו אלא מתכפר בקרבן של הציבור.

סבר אביי למימרו: המקרה שכהן גדול 'חטא בפני עצמו ועשה בפני עצמו' (שהורה הוראה באיסור אחר מהב"ד), מדובר באופן שהוא והב"ד ישבו בשני מקומות והורו להיתר בשני איסורין שונים. אמר לו רבא – וכי המקומות השונים גורמים את הקרבנות השונים? אלא אפילו אם הם ישבו באותו מקום, מכיון שכל אחד הורה באיסור אחר, כל חטא נחשב בפני עצמו ומביאים שני קרבנות שונים.

*

פשיטא, הוא בחלב והן בעבודת כוכבים: אם הכהן משיח הורה לעצמו להתיר איסור חלב והב"ד הורו לציבור להתיר איסור ע"ז, פשוט שזה שני איסורים שונים. כי כל אחד מהם נלמד מפסוק אחר. וגם הכהן והב"ד מביאים קרבן שונה. הכהן גדול מביא פר על ההוראה שלו, והב"ד מביאים פר ושעיר על הוראה בע"ז. ואם כן הם מביאים שעיר והוא לא מביא.

וכל שכן הוא בעבודת כוכבים והן בחלב: וכל שכן אם המקרה היה הפוך, שהכהן גדול הורה להתיר ע"ז וב"ד הורו להתיר חלב, שאז הם מביאים קרבנות שונים לגמרי. הכהן מביא שעירה והציבור מביאים פר.

אלא הוא בחלב המכסה וכו': אמנם יש להסתפק מה הדין אם הכהן גדול הורה להתיר חלב המכסה את הקרב, וב"ד הורו להתיר חלב שעל גבי הדקין. האם מכיון שלומדים את כל סוג של חלב מפסוק אחר, הם נחשבים לאיסורים נפרדים, למרות שעל שניהם יש אותו קרבן. או שסוף כל סוף מדובר כאן באיסור של אכילת חלב, והם נחשבים לאיסור אחד.

אם תמצא לומר שם חלב אחד הוא: אם תפשוט את הספק הקודם ששני סוגי חלב נחשבים לאיסור אחד. עדיין יש להסתפק מה הדין אם ההוראה שלו היתה שמותר לאכול חלב, וההוראה של ב"ד היתה שמותר לאכול דם. האם מכיון שיש כאן שני איסורים שונים הם נחשבים להוראות נפרדות, והכהן מביא קרבן לעצמו. או מכיון שעל שניהם מביאים את אותו סוג קרבן (כלומר אדם שאכל חלב או דם מביא את אותו סוג קרבן) הם נחשבים לאותה הוראה, והכהן מתכפר בפר של הציבור.

למדנו במשנה - שאין בית דין חייבין עד שיוורו לבטל מקצת ולקיים מקצת וכו':

שאלה: מנלן דעד שיוורו לבטל מקצת ולקיים מקצת? תשובה: כדאמרין באיך פירקין "ונעלם דבר" דבר ולא כל הגוף: כפי שביארנו לעיל בפרק הקודם, לומדים מ"ונעלם דבר" שנעלם מהב"ד רק מקצת מהדבר (מהמצוה) ולא כל הדבר.

למדנו במשנה - וכן המשיח:

שאלה: מנלן? שגם כהן משיח חייב רק אם הורה לעצמו ביטול מקצת מהאיסור ולא כל האיסור. תשובה: דכתיב "לאשמת העם" הרי משיח כצבור: מהפסוק "אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם" לומדים שכהן משיח דינו כציבור שחטא, ושם דוקא אם הורו ב"ד לבטל מקצת מהמצוה יש קרבן.

למדנו במשנה - ולא בעבודת כוכבים כו':

שאלה: מנלן? שגם בע"ז חייבים קרבן רק אם הורו ב"ד לבטל מקצת מהאיסור. תשובה: דתנו רבנן לפי שיצאה עבודת כוכבים לדון בעצמה: כי על הוראת ב"ד בע"ז מביאים קרבן בפני עצמו (פר ושעיר). ואם כן אולי ב"ד יהיו חייבין על עקירת המצוה כולה? התשובה - נאמר כאן בע"ז "מעיני העדה" ונאמר בפר העלם דבר "מעיני הקהל". כמו שבפר העלם דבר מדובר בהוראת ב"ד, גם בע"ז מדובר בהוראת ב"ד. וכמו שבפר העלם דבר מדובר ב"דבר ולא כל הגוף", גם בע"ז מדובר ב"דבר ולא כל הגוף".

משנה: אין חייבין אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה, וכן המשיח: בית דין חייבים קרבן (- פר לחטאת) רק במקרה שהם הורו בטעות לעשות שלא כדין וגם הציבור שגגו ועשו על פיהם, וכן הכהן המשיח חייב פר רק במקרה שהוא הורה לעצמו בטעות ושגג ועשה על פי הוראת עצמו.

ולא בעבודת כוכבים אין חייבין אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה: וגם לגבי ע"ז בית דין חייבים קרבן רק במקרה שהם הורו בטעות שמותר לעבוד ע"ז וגם הציבור שגגו ועשו על פיהם.

נמרא: מנלן? מנין שבית דין חייבים קרבן רק במקרה שהם הורו בטעות לעשות שלא כדין וגם הציבור שגגו ועשו על פיהם?

דתנו רבנן: שנאמר לגבי פר העלם דבר של ציבור "וְאִם כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנִעְלָם דְּבָר מֵעֵינֵי הַקֹּהֵל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תִעָשֶׂינָה וְאֲשָׁמוּ", דהיינו שהציבור עברו עברה בשוגג, יכול יהו חייבין על שגגת מעשה? אולי אפילו אם הם רק עברו על עבירה בשוגג הם חייבים להביא פר? ת"ל ישגו ונעלם דבר, כלומר לכך נאמר "וְאִם כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנִעְלָם דְּבָר..." ללמדנו שהציבור מביאים פר רק במקרה שבית דין הורו לציבור לעשות שלא כדין והציבור עשו על פיהם.

*

למדנו במשנה - וכן המשיח:

מנלן? דכתיב לאשמת העם, הרי משיח כצבור: שנאמר לגבי קרבן כהן משיח "אם הכהן המְשִׁיחַ יִחָטָא לְאֲשַׁמַּת הָעָם וְהִקְרִיב עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא פֶּר בֶּן בָּקָר תָּמִים לַיהוָה לְחֻטָּאת", ומכאן שכהן משיח דינו כציבור, וכשם שהציבור מביאים פרק רק במקרה של העלם דבר עם שגגת מעשה כך הכהן משיח.

*

למדנו במשנה - ולא בעבודת כוכבים אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה:

מנלן? דת"ר, לפי שיצאה עבודת כוכבים לדון בעצמה: כלומר כיון שעל ע"ז מביאים קרבן שונה משאר עבירות שכתורה (כפי שיבואר לקמן במשנה בדף ט.ו.), לכן אולי יהיו חייבים בה אפילו רק על שגגת מעשה (ללא שהורו להם בי"ד)? אי אפשר לומר כן! שהרי נאמר כאן לגבי שגגת ציבור בע"ז "וְהִיא אִם מֵעֵינֵי הָעֵדָה נִעְשְׂתָה לְשִׁגְגָה וְעָשׂוּ כָּל הָעֵדָה פֶּר בֶּן בָּקָר אֶחָד לְעֹלָה", ונאמר לגבי שגגת ציבור בשאר עבירות "וְאִם כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנִעְלָם דְּבָר מֵעֵינֵי הַקֹּהֵל", ומכאן אנו לומדים שכשם שלגבי שאר עבירות בי"ד חייבים קרבן רק על העלם דבר עם שגגת מעשה, כך לגבי שגגת ציבור בע"ז בי"ד חייבים קרבן רק על העלם דבר עם שגגת מעשה.

קעת הגמ' עוברת לכהן משיח:

ואילו משיח בעבודת כוכבים לא קתני: מכך שמשנתנו אמרה בסיפא לגבי ע"ז 'ולא בעבודת כוכבים אין חייבין אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה', והיא לא

אמרה גם 'וכן המשיח' (ולעומת ברישא היא כן אמרה 'אין חייבין אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה, וכן המשיח'), משמע שכהן משיח כן חייב בע"ז על שגגת מעשה בלבד.

מתניתין מני רבי היא: א"כ משנתנו היא כדעת רבי בברייתא - כהן משיח בעבודת כוכבים, רבי אומר חייב גם על שגגת מעשה בלבד, וחכמים אומרים חייב רק על העלם דבר עם שגגת מעשה. מוסיפה הברייתא שרבי וחכמים מודים זה לזה שכהן משיח מביא שעירה כמו קרבן יחיד, וכן שכהן משיח לא מביא אשם תלוי.

דח"ה: ותסברא בזדונו כרת ובשגגתו חטאת מי קתני: כלומר אי אפשר להוכיח זאת מכך שהמשנה לא אמרה 'וכן המשיח', שהרי המשנה לקמן (ח.) אומרת ברישא - 'אין בית דין חייבין עד שיוירו בדבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת, וכן המשיח'. ובסיפא לגבי ע"ז היא אומרת - 'ולא בעבודת כוכבים עד שיוירו על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת' והיא לא אומרת 'וכן המשיח', ובכל זאת הדין הוא שגם בע"ז הכהן המשיח חייב רק על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת, **אלא תני הא הוא הדין להא**, כלומר אלא מוכרחים לומר שכיון שהמשנה שם אמרה ברישא שאין חייבים אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת וכן המשיח, ממילא אנו כבר יודעים שכהן משיח דינו כצבור, וגם בע"ז אינו חייב אלא בדבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת, וא"כ גם כאן משנתנו אמרה ברישא שכהן משיח בשאר עבירות חייב רק על העלם דבר עם שגגת מעשה ואנו כבר יודעים שגם לגבי ע"ז דינו כן.

ונמצא אם כן שאין לדייק שמשנתנו סוברת כרבי ממה שלא חזרה המשנה ואמרה 'וכן המשיח' לגבי ע"ז, כי משנתנו אמרה זאת ברישא ומשם נלמד על הסיפא, ויתכן שמשנתנו סוברת כחכמים שגם משיח אינו חייב בעבודת כוכבים אלא בשגגת מעשה עם העלם דבר.

קעת הגמ' מבארת את טעמם של רבי וחכמים בברייתא הנ"ל:

שאלה: מ"ט דרבי: מה טעמו של רבי הסובר שכהן משיח חייב אפילו רק על שגגת מעשה בלבד ללא העלם דבר?

תשובה: אמר קרא: נאמר לגבי שגגת ע"ז של יחיד "וְכִפֹּר הַכֹּהֵן עַל הַנֶּפֶשׁ הַשֹּׁגְגָה בְּחֻטְאָהּ בְּשִׁגְגָה", "הַנֶּפֶשׁ" זה כהן משיח, "הַשֹּׁגְגָה" זה נשיא. "בְּחֻטְאָהּ בְּשִׁגְגָה"

לדעת רבי דורשים כך: חטא זה יהיה בשגגת מעשה בלבד ואפילו כהן משיח. ורבנן דורשים כך: וכיפר הכהן על שגגת ע"ז על מי שחטאו בשגגה בשאר מצוות, דהיינו על יחיד שחייב בשאר מצוות על שגגת מעשה בלבד, אבל לא על כהן משיח שלא חייב בשאר מצוות על שגגת מעשה בלבד אלא רק על שגגת מעשה עם העלם דבר. ומכאן שגם בע"ז אינו חייב הכהן המשיח על שגגת מעשה בלבד.

ושוין שבשעירה כיחיד: כלומר בהמשך הברייתא הנ"ל נאמר שרבי וחכמים מודים זה לזה שכהן משיח מביא שעירה כמו קרבן יחיד. **מנלן?** שנאמר לגבי שגגת ע"ז "וְאִם נִפְשׁ אַחַת תִּחַטָּא בְּשִׁגְגָה וְהִקְרִיבָה עִז בַּת שְׁנַתָּה לְחַטָּאת", "נפש אחת" מלמדנו שגם יחיד וגם נשיא וגם כהן משיח כולם בכלל "נפש אחת" הם שדינם בשעירת עיזים.